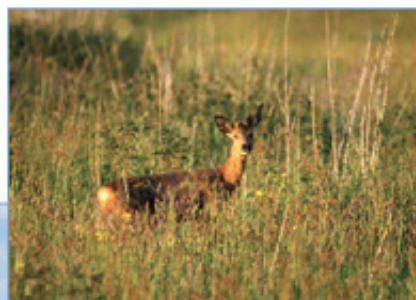

Jaarverslag 2013

Voorwoord

Het onderstaande gedicht stond op de kerstkaart van de fractie van de Partij voor de Dieren, die is gestuurd naar alle provinciale Statenleden, de leden van Gedeputeerde Staten, de griffiemedewerkers en aan diverse maatschappelijke organisaties en mensen waar de fractie mee samenwerkt. Dit gedicht spreekt voor zich en geeft aan waar de Partij voor de Dieren voor staat.

Aarde ▲

Moeder Aarde geeft ons voedsel, natuur en grondstoffen,
Door uitputting, verlies van biodiversiteit en verontreiniging wordt zij getroffen.

Aarde is onze fysieke ik, het enige tastbare van ons bestaan,
Het is de bodem waarop we lopen, hoe we met onze voeten op de grond staan.

Water ►

Water staat voor de oceanen en de zeeën, de oorsprong van het leven,
De oceanen worden ernstig bedreigd, terwijl ze ons zo veel geven.

Water is het verdriet wat mag stromen,
Voor emotie, gevoel, tranen en nieuwe inzichten die tot ons komen.

Lucht ◀

Lucht staat voor adem die we tot ons nemen, vaak onbewust,
Voor de lucht die zo wordt vervuild en aangetast wat verontrust.

Lucht is de ratio, het denken,
Maar ook voor de speelse wind die je hoofd leeg maakt om even bij te tanken.

Vuur ▼

Vuur staat voor de zon, die ons duurzame energie en warmte geeft,
Voor de passie en de bevlogenheid die in ons leeft.

De energie van vuur biedt ruimte voor geweld, haat, hebzucht, macht en
wanhoop waar de mensheid onder lijdt,
Maar geeft ook liefde, kracht, moed, uithoudingsvermogen en gedrevenheid.

Aarde, water, lucht en vuur

De vier elementen, die de dieren, mensen en natuur verbinden en doen leven,
Deze verbondenheid kan doorklinken in de eigen leefwijze en in ons samenleven.

Wat we de elementen aandoen doen we onszelf aan,
Bescherming van de elementen is de sleutel voor ons voortbestaan.

We blijven ons met kracht en vol enthousiasme inzetten voor dierenwelzijn, natuur en milieu!

Samenstelling fractie

De fractie bestaat uit de volgende mensen:

- Carla van Viegen, fractievoorzitter (commissie Groen en Water, Ruimte en Leefomgeving, Bestuur en Middelen)
- Bart Canton, fractievolger (Commissie Verkeer en Milieu)
- Sylvia van Vugt: fractiemedewerkster/beleidsmedewerkster
- Estefania Pampin-Zuidmeer, fractieondersteuner
- Riëlle van Duin, fractieondersteuner (tot eind 2013)

De inspanningen op de navolgende thema's worden in dit jaarverslag nader weergegeven:

- Dierenwelzijn
- Natuur
- Milieu
- Ruimte en ruimtelijke ontwikkeling
- Cultuur en maatschappij
- Verkeer en vervoer
- Bestuur
- Persberichten
- Media
- Werkbezoeken
- Overig

Dierenwelzijn

Ganzen

Ganzenakkoord

De gezamenlijke provincies en de Ganzen-7 hebben in 2013 het Ganzenakkoord gesloten: 500.000 ganzen zullen worden vergast. Een zich beschaafd noemend land als Nederland kan dit toch niet toelaten! De totale populatie van 200.000 boerenganzen en exoten als de Nijlgans en Canadese gans worden planmatig uitgeroeid. Daarnaast worden 350.000 inheemse ganzen vergast, zodat er van deze groep 'maar' 150.000 exemplaren overblijven. Dit veroorzaakt een enorm onnodig dierenleed. In het ganzenakkoord ontbreken echter maatregelen die de oorzaak aanpakken van de toename van het aantal ganzen: de toenemende intensivering van de landbouw. De vergassing en het massaal doden van de dieren is een volstrekt nutteloze maatregel in het bestrijden van ganzenoverlast.

Gelukkig is het Ganzenakkoord van tafel. De Partij voor de Dieren was geen voorstander van dit akkoord. Er zijn nu kansen voor een meer diervriendelijk ganzenbeleid. De fractie heeft hierover schriftelijke vragen gesteld. Lichtpuntje is dat Zuid-Holland de winterrust voor ganzen nog steeds blijft gerespecteerd .

Vergassen en doden ganzen

Met LTO Hoeksche Waard is in 2013 een gesprek geweest over de aanpak van schade door ganzen zonder afschot van de dieren. Dit gesprek had helaas geen resultaat.

De provincie Zuid-Holland heeft in mei een ontheffing verleend om vele duizenden ganzen te vergassen rondom Schiphol. Onze fractie heeft 2 moties hierover ingediend: één motie om de ontheffing voor ganzenvergassing per direct in te trekken en één motie om maximaal in te zetten op alternatieven voor vergassing, zonder dat dit de vliegveiligheid rondom Schiphol in gevaar brengt. Beide moties kregen helaas geen steun van een meerderheid van Provinciale Staten.

Onderzoek ganzen

Per 1 januari 2014 is de verantwoordelijkheid voor het Faunafonds overgeheveld van het Rijk naar de provincies. Onze fractie had in 2013 budget beschikbaar om een onderzoek naar alternatieven voor en wijzigingen van het Faunafonds te laten instellen. Er is gekozen voor het laten uitvoeren van een quickscan door de Erasmus Universiteit Rotterdam naar het functioneren van het huidige Faunafonds en mogelijke alternatieven. In het jaarverslag 2014 zal hier nader op worden ingegaan, omdat het rapport dit jaar is gepubliceerd.

Onze fractie was ook in 2013 weer 'de luis in de pels' en heeft consequent de vinger op de zere plek gelegd als het gaat om (verbetering van) dierenwelzijn. Onze fractie heeft hiertoe schriftelijke vragen gesteld over de volgende onderwerpen:

- afschot zwanen in Zuid-Holland;
- doden van ruim 500.000 ganzen;
- opvang van in het wild levende dieren;
- vergassen ganzen rondom Schiphol;
- inzet steenarend bij verjaging ganzen;
- afschot eenden;
- jachtmisstanden Hoeksche Waard;
- doden zwervkatten en verwilderde katten;
- afschot damherten Amsterdamse Waterleidingduinen;
- bestrijden vossen met kunstlicht;
- ganzenakkoord van tafel;
- mondelinge vragen afschot vossen met behulp van kunstlicht en afschot verwilderde en zwervkatten;
- purperreiger.

Natuur

Ecologische Hoofdstructuur

Begin 2013 zijn tijdens de vergadering van Provinciale Staten de onderdelen Ecologische Hoofdstructuur en biodiversiteit van de Groenagenda besproken. Gedeputeerde Staten hebben opnieuw voorstellen gedaan om minder natuur aan te leggen dan de oorspronkelijk geplande Ecologische Hoofdstructuur. Onze fractie is hier fel op tegen en is van mening dat de gehele oorspronkelijk geplande Ecologische Hoofdstructuur moet worden aangelegd. De ecologische crisis is vele malen groter dan de economische crisis: drie procent economisch tekort ten opzichte van vijfendertig procent (!) ecologisch tekort. De provinciale fractie van de Partij voor de Dieren heeft zich ingezet om de ecologische crisis aan te pakken in plaats van nog meer geld naar economie te sluizen, zoals Gedeputeerde Staten voorstelden. De fractie heeft daarover een aantal moties en amendementen ingediend. Een motie om meer ruimte te maken voor tijdelijke natuur is aangenomen, evenals een motie die vraagt om de financiële consequenties van het exotenbeleid inzichtelijk te maken. De amendementen waarin wordt voorgesteld om ecologische verbindingen en de Groene Ruggengraat te behouden en een amendement om de polder Schieveen in Rotterdam als natuurgebied te behouden, hebben het niet gehaald. De fractie heeft een aantal moties gesteund van de PvdA en GL om meer natuur te realiseren.

De volgende schriftelijke vragen zijn gesteld ter verbetering van natuur:

- natuurcompensatie in Zuid-Holland;
- natuurcompensatie A4 Midden-Delfland en de Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam (IODS)-afspraken;
- evaluatie Inrichting Landelijk gebied (ILG), natuurbeleid en agrarisch natuurbeheer;
- aanpak ecologische ramp in het Grevelingenmeer.

Milieu

De PvdD-fractie heeft twee moties opgesteld die de provincie verzoeken in te zetten op diverse vormen van energiebesparing. Gevraagd werd om voor de eigen gebouwen een energiescan uit te voeren, waarbij er minimaal wordt onderzocht of het mogelijk is om de lichten in de gebouwen 's avonds en 's nachts uit te doen, om sluimerenergie (energieverbruik die je niet gebruikt) en om de verwarming een graad lager te zetten. Ook is gevraagd om het bedrijfsleven nadrukkelijk te stimuleren om in de avond- en nachturen de verlichting in kantoren en bedrijfsgebouwen zo veel mogelijk uit te doen. Dit bespaart veel energie en kosten en het draagt bij aan meer duisternis. De moties hoefden niet te worden ingediend, want we kregen een ruimhartige toezegging van de Gedeputeerde Staten. We waren blij met dit resultaat en hebben al heel veel positieve reacties gekregen op deze inzet van de provincie! We hebben er een persbericht over uitgedaan.

Schriftelijke vragen over milieu

- proefboringen schaliegas in Haastrecht;
- vergunningverlening door de provincie voor het afsteken van vuurwerk rond de troonswisseling;
- gevaren en risico's van schaliegas(proef)boringen;
- gebruik glyfosaat door de provincie.

Via de volgende schriftelijke vragen heeft de Partij voor de Dieren in Zuid-Holland druk uitgeoefend om de waterkwaliteit en het (onder)waterleven te verbeteren:

- antibioticaresistentie ASBL bacterie in oppervlaktewater;

Ruimte en ruimtelijke ordening

Provinciale Structuurvisie

Het afgelopen jaar is de actualisatie van de Provinciale Structuurvisie besproken. Eén van de voorstellen was om in de Noordse Buurt (Nieuwkoop) de bouw van huizen toe te staan. Het oorspronkelijke plan was om glas te saneren, hier natuur te ontwikkelen en dit te betalen met huizen. In het verleden heeft onze fractie al meermalen gewaarschuwd om dit niet te doen, omdat natuurontwikkeling gewoon moet worden gerealiseerd en niet moet worden betaald met huizenbouw. We hebben ervoor gepleit om geld te reserveren voor glassanering en natuurontwikkeling binnen de provinciale en gemeentelijke begroting. Helaas is gebleken dat vanwege het instorten van de woningmarkt de natuur niet kan worden betaald met de geplande woningen. Maar het kan nog gekker. GS stelden voor om de woningen gewoon te laten bouwen en de natuur niet te ontwikkelen. De fractie vond dit een onzalig plan en heeft daar fel tegen geprotesteerd. De CU/SGP-fractie wilde graag de moties indienen om dit plan tegen te houden. Die moties heeft de fractie vanzelfsprekend ondersteund. Verder is een motie ingediend om de Oostvlietpolder groen te houden en geen bedrijventerrein toe te laten. Helaas is die motie niet aangenomen. Wel kreeg de fractie steun van

Groen Links en de PvdA. De Partij voor de Dieren vindt dat het accent veel meer moeten komen te liggen op een duurzame, groene en circulaire economie, ook in het provinciale economische beleid.

De fractie heeft een amendement ingediend voor behoud van het recreatiegebied 'Oude Polder' in Pijnacker en een amendement voor een maximum aantal woningen bij Ruimte voor Ruimteregeling. Beide amendementen zijn helaas verworpen. Tevens heeft onze fractie een motie voorbereid om het gebied Molendijk in Rhoon te behouden als recreatiegebied. De CU/SGP-fractie had dezelfde motie voorbereid, die onze fractie heeft ondersteund.

Bochtafsnijding Delftse Schie

Bewoners in Overschie en Schiedam maakten zich afgelopen jaar grote zorgen over Bochtafsnijding Delftse Schie. Volgens de bewoners zijn er 63 bomen gekapt, terwijl niet aan de daarvoor geldende procedure voldaan zou zijn en worden er nog veel meer bomen gekapt. Ook is er sprake van de aanleg van een fietspad, waar de nodige vragen over zijn. De fractie heeft via schriftelijke vragen bij de provincie geïnformeerd wat er precies aan de hand was.

Op 5 juni 2013 gloorden naar aanleiding van onze inspanningen en die van diverse actiegroepen lichtpuntjes, want de provincie had op 7 juni 2013 een persbericht verstuurd over het sparen van de bomen. De fractie heeft wederom vragen gesteld over de bomenkap bij de bochtafsnijding van de Delftse Schie. Inmiddels was bekend geworden dat daar honderden bomen zouden worden gekapt. We hebben er bij de provincie op aangedrongen om er alles aan te doen om de bomen te sparen. Uiteindelijk heeft de provincie ingestemd met het herplanten van alle bomen die worden gekapt en waar mogelijk worden de bestaande bomen gespaard.

Maatschappij en Cultuur

Bij de vaststelling van de subsidieplafonds heeft de fractie samen met de PvdA een amendement ingediend om (maximaal) 500.000 euro subsidie te geven aan de Natuur- en Milieufederatie. Die subsidie was door Gedeputeerde Staten op 0 euro gezet. Ook is samen met Groen Links en de PvdA een amendement ingediend om de Stichting Sensor (een telefonische hulpverleningsdienst voor iedereen die hulp of een luisterend oor nodig heeft) te helpen 2014 te overbruggen. In 2015 gaat het Rijk de dienstverlening voor telefonische hulp aan mensen overnemen, maar de subsidie zou in 2014 al worden stopgezet. Helaas haalden beide amendementen geen meerderheid.

Verkeer en vervoer

Schriftelijke vragen:

- subsidie en toetsing GS reconstructie N208 Hillegom;
- monitor provinciaal verkeers- en vervoersplan (samen met Groen Links).

Bestuur

Fusie provincies

Tijdens een vergadering van Provinciale Staten is onder meer gesproken over de bestuurlijke gevolgen van het Regeerakkoord voor de provincies en gemeenten. Het huidige kabinet wil de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht samenvoegen. De provincies zelf zien er echter niets in en ook Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland staan zeer kritisch tegenover dit voorstel. Ook wil het kabinet gemeenten gaan samenvoegen tot een omvang van minimaal 100.000 inwoners. De Partij voor de Dieren is op voorhand geen voorstander van schaalvergroting, omdat burgers hier de dupe van dreigen te worden en omdat de voordelen van schaalvergroting niet zijn aangetoond.

Provinciale Staten hebben een gesprek gehad met minister Plasterk over de geplande schaalvergroting van provincies en gemeenten. Plasterk is geen voorstander van een Randstadprovincie, omdat de macht van deze superprovincie te groot zou worden. De Randstad moet volgens de minister worden opgesplitst om de machtsverhoudingen beter in balans te brengen. Vooralsnog zijn er geen echte voordelen aangetoond van fusering van provincies en de meerwaarde van zo'n fusie boven een goede samenwerking evenmin. Het draagvlak bij inwoners is nog ver te zoeken. De PvdD vindt dat zij een belangrijke stem moeten hebben bij bestuurlijke veranderingen. De fractie heeft daarom gepleit voor het betrekken van burgers bij dergelijke aanpassingen en voor het houden van een bindend referendum daarover.

Kadernota, Voorjaarsnota, Subsidieplafonds 2014

De Partij voor de Dieren heeft niet ingestemd met de Kadernota, de Voorjaarsnota en de Subsidieplafonds 2014, omdat het beleid voor de komende jaren veel te weinig is gericht op de verbetering van dierenwelzijn, de bescherming van de natuur en een duurzame circulaire economie.

Schriftelijke vragen:

- bestuurlijke drukte bij het economisch Samenwerkingsverband Zuidvleugel;
- monitor provinciaal verkeers- en vervoersplan;
- publicatie van besluiten.

Persberichten

Onze fractie heeft in 2013 de volgende persberichten verstuurd:

- [Uitzetten exotische vissoorten](#)
- [Verzoek jachtstop Zuid-Holland](#)
- [Gasboringen Haastrecht](#)
- [Tijdelijke natuur](#)
- [Doden ganzen](#)
- [Energiebesparing provincie](#)
- [Kritisch over vergunningverlening vuurwerk rond Koninginnedag](#)
- [Ondersteuning opvang in het wild levende dieren](#)
- [Agrarisch natuurbeheer](#)
- [Geen controle op mobiliteitsbeleid](#)
- [Vergassen ganzen Schiphol](#)
- [Betere bekendmaking provinciale besluiten](#)
- [Gevaren en risico's schaliegaswinning](#)
- [Stop gebruik glyfosaat](#)
- [Inzet steenarend ongewenst](#)
- [Aanpak ecologische ramp Grevelingenmeer](#)
- [Afschot wilde eenden](#)
- [Jachtmisstanden Hoeksche Waard](#)
- [Stop doodschieten zwurfkatten](#)
- [Reactief beheer damherten AWD](#)
- [Afschot vossen IJsselmonde](#)
- [Diervriendelijke aanpak ganzenoverlast](#)
- [Intrekking ontheffing doden vossen](#)

Moties

Onze fractie heeft in 2013 de volgende moties ingediend:

- [SMART uitwerken tijdelijke natuur](#) (aangenomen)
- [Inzichtelijk maken financiële consequenties exotenbeleid](#) (aangenomen)
- [Inzet op alternatieven voor vergassing van ganzen](#) (niet aangenomen)
- [Intrekking ontheffing GS vergassing ganzen rondom Schiphol](#) (niet aangenomen)
- [Duurzame visie ruimte en mobiliteit](#) (niet aangenomen)
- [Digitale publicatie provinciale vergunningen en ontheffingen](#) (aangenomen)
- [Geen vergassing ganzen](#) (niet aangenomen)
- [Geen schaliegaswinning in Zuid-Holland](#) (niet aangenomen)
- [Digitale publicatie provinciale vergunningen en ontheffingen](#) (aangenomen)
- [Bodegraven-Noord minimum oppervlakte handhaven](#) (niet aangenomen)

- [Randvoorwaarden agrarisch natuurbeheer](#) (niet aangenomen)
- [Nader onderzoek recreatieve verbinding Maaldrift Lentevreugd Papeweg](#) (aangenomen)

Amendementen

Onze fractie heeft in 2013 de volgende amendementen ingediend:

- [Oostvlietpolder groen behouden](#) (niet aangenomen)
- [Maximum aantal woningen ruimte voor ruimte regeling](#) (niet aangenomen)
- [Recreatiegebied in Oude Polder Pijnacker Nootdorp handhaven](#) (niet aangenomen)
- [Behoud Groene Ruggegraat](#) (niet aangenomen)
- [Schieveen behouden als natuurgebied](#) (niet aangenomen)
- [Subsidie Sensor 2014](#) (niet aangenomen)
- [Schrappen Veenderveld 2 bestemming bedrijventerrein](#) (niet aangenomen)
- [Zonne-energie](#) (aangenomen)
- Behoud [Ecologische verbindingen](#) (niet aangenomen)
- [Ruyven Zuidpolder Delfgauw binnen strategische reservering](#) (niet aangenomen)
- [Ackerdijkse Plassen binnen strategische reservering](#) (niet aangenomen)
- [Leenherenpolder binnen EHS](#) (niet aangenomen)
- [Noordrand Goeree Overflakkee](#) (niet aangenomen)
- [Geen agrarische functie in Natura 2000 gebieden](#) (niet aangenomen)
- Behoud [Boonervliet](#), Midden-Delfland als strategische reservering EHS (niet aangenomen)
- Behoud [Bovenlanden](#) (Bodegraven) als strategische reservering EHS (niet aangenomen)
- [Zuiderdieppolder binnen EHS](#) (niet aangenomen)

Media

De fractie onderhoudt een goed contact met de diverse media, zoals RTV West/RTV Rijnmond, het Algemeen Dagblad, het Leidsch Dagblad en diverse plaatselijke en regionale bladen. De fractievoorzitter heeft diverse interviews gegeven over dierenwelzijn, natuur en milieu.

Werkbezoeken

De fractievoorzitter heeft de volgende werkbezoeken gebracht in de provincie Zuid-Holland:

- egelopvang in Zoetermeer;
- vogel- en egelopvang in Delft;
- schaapskudde en schaapherder Thomas van der Mey in de Broekpolder, Vlaardingen;
- Regionale Uitvoeringsdienst Haaglanden;
- het Geuzenbos en een tijdelijk natuurproject aan de Dolfijnweg op de Maasvlakte;
- de Zuid-Hollandse Waterschappen en drinkwatermaatschappijen.

Overig

Lezing veranderingen in de samenleving

In januari heeft Jan Rotmans, professor duurzaamheid aan de Erasmusuniversiteit van Rotterdam, op uitnodiging van de fractie in de Statenzaal van het provinciehuis een inspirerende lezing gegeven over de veranderingen in de samenleving, maar ook over de rol van de politiek hierin. Hij schetste o.a. drie stellingen: 1) er raast een storm door de samenleving, maar velen ervaren dit nog niet, 2) komende decennia worden een periode van crises en dat is een zegen voor de economie en 3) we staan aan de vooravond van een nieuwe, groene, gouden eeuw. De fractie heeft veel positieve reacties ontvangen over deze lezing.

Reconstructie N208

De fractie heeft een gesprek gehad met zeer bezorgde inwoners van Hillegom. In hun gemeente zijn vanwege een reconstructie van een weg, de N208, meer dan 50 jaar oude kastanjabomen geveld. De bewoners zijn zeer boos omdat hun leefomgeving ernstig is aangetast. Vanwege de bomenkap is er in toenemende mate sprake van geluidshinder, stofhinder en verkeershinder. Naar aanleiding van dit gesprek zijn schriftelijke vragen gesteld over de kwestie, omdat de provincie 2 miljoen euro subsidie in het project heeft gestopt, terwijl het project volledig is mislukt en er inmiddels ook nog eens grote tekorten bijgekomen zijn.

Vernietiging groen in Boskoop

De fractievoorzitter heeft samen met enkele werkgroepleden een gesprek gevoerd met wethouder Dazler van de gemeente Boskoop. De gemeente had een volledige kaalslag van groen veroorzaakt in de Snijdelwijk en wilde haar kaalslagbeleid van groen voortzetten op het Peppellaantje. De gemeente krijgt geld van de boomkwekers uit Boskoop om alleen nog 'kwekersbomen en -planten' in de gemeente aan te leggen, als visitekaartje voor de boomkwekers. Daarom moest al het bestaande

groen eraan geloven. De fractie heeft de verantwoordelijke provinciale milieudienst gevraagd om toezicht te houden en te handhaven en dat is gebeurd! De gemeente is op de vingers getikt en gesommeerd om te stoppen met de kaalslag vanwege overtredingen van de Flora- en faunawet. De Omgevingsdienst hield het nauwlettend in de gaten. De fractie is blij met dit resultaat.

Op verzoek van de fractie is in de commissie Ruimte en Leefomgeving uitgebreid gesproken over de mogelijke komst van een benzinestation met LPG in de gemeente Hellevoetsluis, middenin een groengebied. Veel bewoners waren boos en zij waren aanwezig tijdens de commissievergadering. De fractie heeft diverse argumenten aangedragen en heeft aan de gedeputeerde gevraagd om in overleg te gaan met de gemeente Hellevoetsluis over een andere locatie, het liefst zonder provinciale ontheffing. De gedeputeerde heeft toegezegd dit te gaan doen.

Symposium duurzame en diervriendelijke veehouderij in Zuid-Holland

Op woensdag 18 december 2013 heeft de Partij voor de Dieren in de Statenzaal van het provinciehuis in Den Haag een symposium gehouden over de mogelijkheden voor een toekomstige duurzame en diervriendelijke veehouderij in Zuid-Holland.

Er waren Statenleden, overige politici, Gedeputeerde Staten, LTO, studenten en andere geïnteresseerden uitgenodigd voor dit symposium en er is ruime publiciteit in de media gegeven.

De volgende sprekers zijn aan het woord geweest:

1. Drs. Krijn Poppe, Research Manager en Senior Economist van het Landbouw Economisch Instituut (LEI), onderdeel van de Wageningen Universiteit, die een lezing gaf over de economische kant van een toekomstige duurzame en diervriendelijke veehouderij.
2. Jelle Doosje van de GGD Nederland verzorgde een lezing over de volksgezondheid in relatie tot een duurzame veehouderij.
3. Jan Duindam, veehouder en promotor stadslandbouw in de regio Rijnmond/Haaglanden verzorgde een presentatie over de mogelijkheden voor stadslandbouw in Zuid-Holland.
4. Marijke de Jong van de Dierenbescherming ging in op dierenwelzijn in relatie tot een toekomstige duurzame veehouderij.

Voormalig D66-leider Jan Terlouw trad op als gespreksleider/dagvoorzitter. Ook heeft hij een korte inleiding verzorgd. De inspirerende avond was zeer succesvol. Circa 80 personen hebben het symposium bijgewoond!

Benoemingsprocedure nieuwe Commissaris van de Koning

Ten slotte heeft fractievoorzitter Carla van Viegen als lid van de Vertrouwenscommissie, dit najaar deelgenomen aan de benoemingsprocedure voor een nieuwe Commissaris van de Koning in Zuid-Holland, Jaap Smit, is per 1 januari 2014 benoemd als opvolger van vertrekkend Commissaris van de Koning, Jan Franssen.